

Таким чином, умови успішного запобігання професійному вигоранню практичних психологів закладів професійної (професійно-технічної) освіти мають носити перш за все профілактичний характер, спрямовуватися на зняття виробничого напруження, встановлення балансу між роботою і відпочинком, підвищення професійної мотивації фахівців.

Список використаних джерел:

1. Главацька О. Особливості професійного вигорання соціальних працівників, *Social Work and Education*, 2017, Vol. 4, No. 2., P. 46–62. URL: <http://journals.uran.ua/swe/article/view/118973> (дата звернення 01.03.2023).
2. Каблюк В. В. Комплекс методик для діагностики синдрому «професійного вигорання» педагогів. URL: <https://vseosvita.ua/library/kompleks-metodik-dla-diagnostiki-sindromu-profesijnogo-vigoranna-pedagogiv-492484.html> (дата звернення 01.03.2023).
3. Лапа О. В., Ямковий О. Ю. Сучасні виклики до якості професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти. *Інноваційна професійна освіта. Професійна освіта для сталого розвитку : виклики в умовах воєнного стану, результати і перспективи* : матеріали IV Міжнародної наук.-практ. конф. 20 жовтня 2022 року. Київ : ІПО НАПН України. Випуск 3(4), 321, 145–148.
4. Освіта України в умовах воєнного стану. *Інноваційна та проєктна діяльність* : Науково-методичний збірник / за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
5. Пацеля О. Сіла батарейка : що таке професійне вигорання та як його попередити. URL: <https://happymonday.ua/shho-take-profesijne-vygorannya> (дата звернення 01.03.2023).

МАЙБОРОДА Людмила
наукова співробітниця лабораторії
дистанційного професійного навчання,
Інститут професійної освіти НАПН України,
Київ, Україна

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. У часи обмеженого доступу до очного відвідування закладів професійної освіти, набуває актуальності навчальна самостійна робота. У статті автор представляє узагальнені результати анкетування педагогічних працівників та методику організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Ключові слова: навчальна самостійна робота, змішане навчання, майбутні кваліфіковані робітники, методика організація самостійної роботи.

METHOD OF ORGANIZING INDEPENDENT WORK OF FUTURE QUALIFIED WORKERS IN CONDITIONS OF MIXED LEARNING

Abstract. In times of limited access to face-to-face visits to professional education institutions, independent study work becomes more relevant. In the article, the author presents the generalized results of the survey of pedagogical workers and the method of organizing the educational independent work of future skilled workers in the conditions of blended learning.

Key words: educational independent work, blended learning, future skilled workers, method of organizing educational independent work.

У часи обмеженого доступу до очного відвідування закладу професійної (професійно-технічної) освіти, в умовах пандемії, військового стану, зокрема в умовах змішаного навчання, самостійна робота стає однією з основних форм й видів навчання майбутніх кваліфікованих робітників. За таких умов, у порівнянні із традиційним навчанням, об'єм часу для самостійної

роботи здобувачів освіти значно збільшується. Відповідно, організація самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників потребує від педагогічних працівників ретельної підготовки й керівництва, а від здобувачів освіти уміння самостійно працювати й самоорганізовуватись.

В українському педагогічному енциклопедичному словнику С. Гончаренко зазначає, що педагогічна ефективність самостійної навчальної роботи здобувачів освіти залежить від якості керівництва нею педагогом: розробки системи завдань й чіткого визначення мети; навчання здобувачів раціональним прийомам розумової праці, інструктажу здобувачів перед виконанням завдань, спостереження за ходом роботи, своєчасної допомоги у подоланні труднощів і виправленні помилок, підведенні підсумків, аналізу і оцінювання результатів кожної роботи [1]. В Лозова, щодо педагогічної ефективності самостійної навчальної роботи, також, відмічає: допомогу педагогічних працівників в оволодінні навчально-організаційними, навчально-інформативними і навчально-інтелектуальними вміннями, культурою читання, слухання, запису, запам'ятовування, зосередження уваги, пошуку інформації, раціональної організації часу; врахування потреб, інтересів, здібностей здобувачів [2]. Задля успішного виконання самостійної роботи здобувачами освіти Ю. Зіньковський, відзначає необхідність здійснення ретельного планування із врахуванням співвідношення аудиторної і самостійної роботи, контролю, створення педагогами умов, мотивації, визначені зв'язку самостійної роботи із майбутньою професійною діяльністю, забезпечення навчально-методичної підтримки й індивідуальності завдань [3].

Так, з метою визначення сучасного стану та особливостей організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, у 2022 р. лабораторією дистанційного професійного навчання Інституту професійної освіти НАПН України, було проведено анкетування педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі П(ПТ)О). Отже, результати опитування показали, що педагогічні працівники закладів П(ПТ)О володіють загальними підходами щодо організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. Проте, у 30 % педагогічних працівників спостерігається цілісний підхід до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників. Вони завчасно готують плани і програми самостійної роботи, методичні рекомендації, щодо виконання самостійних робіт здобувачами освіти, визначають їх готовність до самостійної роботи, застосовують різні організаційні форми, види і методи самостійної роботи, зокрема, проєктні й творчі роботи тощо. Біля 50 % педагогічних працівників мають формалізоване ставлення до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників. Вони здійснюють планування і підготовку самостійних робіт, проте обмежуються роз'яснювальною роботою, щодо їх виконання здобувачами освіти, використовують одноманітні форми і види самостійної роботи. У 20 % педагогічних працівників спостерігається ситуаційний підхід до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. Також, зазначені педагогічними працівниками труднощі, що виникають у майбутніх кваліфікованих робітників під час виконання самостійних робіт, зокрема відсутність бажання самостійно працювати, невміння планувати роботу й час, самоорганізовуватись тощо, свідчить про відсутність у педагогів системного підходу до організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання.

Вище зазначене зумовило потребу розробки методики самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умова змішаного навчання. Отже, методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умова змішаного навчання, на нашу думку, має складатись чотирьох етапів: підготовчого, діагностичного, діяльнісного, контролю-аналітичного.

На *підготовчому етапі* передбачається підготовка педагогічними працівниками, відповідно до навчальної програми дисципліни:

- планів/програм самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників;
- визначення мети, відбір змісту, форм, методів самостійних робіт тощо;

- підготовка матеріально-технічного забезпечення;
- підготовка комплексно-методичного забезпечення самостійних робіт.

Діагностичний етап передбачає визначення:

- психологічної готовності (мотивації) майбутніх кваліфікованих робітників до самостійної роботи;
- рівня знань, умінь і навичок майбутніх кваліфікованих робітників на початок виконання самостійної роботи;
- технічної готовності майбутніх кваліфікованих робітників до самостійної роботи в умовах змішаного навчання із застосуванням засобів цифрових технологій тощо.

Діяльнісний етап полягає в проведенні педагогічними працівниками вступного, поточного, проміжного інструктажів самостійної роботи, поточній кореляції, коригуванні завдань, навчальної діяльності здобувачів освіти тощо.

Контрольно-аналітичний етап передбачає:

- оцінювання педагогічними працівниками виконаних самостійних робіт здобувачами освіти;
- рефлексію педагогічних працівників, щодо проведеної самостійної роботи.

Отже, організація самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання, потребує від педагога ретельної підготовки й організації, поступового залучення до самостійної роботи, використання підходів навчання «від простого до складного», передбачення варіативності завдань тощо. Від вдало підібраних форм, методів, видів, завдань аудиторних і позааудиторних самостійних робіт залежить успішність їх виконання, вмотивованість майбутніх кваліфікованих робітників до навчання, їх вміння працювати самостійно та планувати власний час, рівень підготовки й професійного зростання.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене й виправлене Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.
2. Лозова В. І. Самостійна робота. *Енциклопедія освіти*. Акад. пед. наук України / головний ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. С. 803.
3. Зеньковський Ю. Ф. Самостійна робота студентів. *Енциклопедія освіти*. Акад. пед. наук України / головний ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. С. 804.

МАКСИМОВИЧ Олександр

аспірант кафедри професійної освіти та технологій с/г виробництва,

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка,

Глухів, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ТЕОРЕТИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ ТА ВИРОБНИЧОЮ ПРАКТИКОЮ У ФОРМУВАННІ ТЕХНІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПРОФІЛЮ

Анотація. У тезах розглянуто взаємозв'язок між теоретичною підготовкою та виробничою практикою у формуванні технічної компетентності майбутніх майстрів виробничого навчання автотранспортного профілю. Досліджується значення практичної роботи для забезпечення успішної кар'єри в цій галузі та визначаються шляхи співпраці між вищими навчальними закладами та підприємствами для досягнення максимальної ефективності підготовки.

Ключові слова: технічна компетентність, взаємозв'язок, теоретична підготовка, виробнича практика, майстри автотранспортного профілю, практичний досвід, взаємодія, співпраця, підготовка фахівців, конкурентоспроможність.